

קוראים וקוראות יקרים,
אתם מוזמנים לקרוא שני סיפורים חשובים שהתווספו
למהדורה החדשה של "יום אחד באוקטובר":
סיפורו של יוחאי דוכן ז"ל, וסיפורו של דניאל פרץ ז"ל,
שמתארים שניהם את הלחימה הקשה והמורכבת במוצב נחל עוז.

יוחאי דוכן יצא על דעת עצמו למוצב נחל עוז,
נלחם וסייע בחילוץ התצפיתניות מהחמ"ל הבוער.

דניאל פרץ לחם במחבלים יחד עם צוות הטנק שלו במוצב נחל עוז.
גופתו נחטפה ונמצאת בשבי החמאס עד היום.

יחד איתו נחטף חברו לצוות הטנק מתן אנגרסט,
שנמצא בשבי החמאס עד היום, והגיעו ממנו לאחרונה אותות חיים.

בתפילה לשובם של החטופים,
לרפואת הפצועים,
לכוחות עבור נשות המילואימניקים,
לנחמה עבור המשפחות השכולות,
ולניצחון על כל אויבינו.

תודה על קריאתכם.
מוזמנים להפיץ לחברים, משפחה, חיילים, תלמידים.
הלוואי שנהיה ראויים לגיבורים שלנו.

שלכם,
הוצאת טובי
(מבית מגיד-קורן)

יום אחד באוקטובר

ארבעים גיבורים, ארבעים סיפורים

מהדורה מוגבלת
לציון שנה למאורעות

לא משנה מה, אנחנו לא נכנעים

סיפורו של יוחאי דוכן

מספר – יהודה, אח של יוחאי

מוצב נחל עוז

יוחאי דוכן

1.

כשיוחאי היה בשיבה התיכונית, היה להם שם איזה מורה שהחבר'ה לא כל כך הסתדרו איתו, הייתה להם שם ממש התנגשות כזאת בין המורה לכיתה. והמורה הזו, הוא הבין שהמצב מורכב, אז הוא ביקש מכל התלמידים לכתוב לו נקודות לשיפור. כולם שם כתבו דברים קשים מאוד למורה הזו, באנונימיות. אז יוחאי בא לחבר שלו ואמר לו "תקשיב, אתה ואני כותבים לו רק דברים טובים, וחותרים על זה את השם שלנו". וזה מה שהם עשו. וזה יצר שם בלגן כזה, ויוחאי פשוט עמד והתווכח עם כל הכיתה, עם כל המחזור! איזה חמישים חבר'ה שלא מסכימים איתו, והוא פשוט עמד מולם, בצורה שקולה, לא באלימות או משהו, ואמר להם "חברים, אני לא מסכים איתכם, אתם עושים טעות". הוא היה עקשן, יוחאי, אבל זאת עקשנות שהגיעה תמיד מתוך איזו אמת פנימית כזאת.

יוחאי היה בן אדם טוטאלי. מאז הגיוס שלו, הוא תמיד היה מסתובב עם הנשק עליו, כל הזמן, כל הזמן. באירועים משפחתיים תמיד היינו צוחקים שהוא הורס לנו את התמונות עם הנשק שלו. אפילו בשבת, לתפילה, הוא היה מגיע עם הנשק. מי עושה דבר כזה! מי מגיע לבית כנסת עם נשק ארוך! אבל יוחאי היה אומר "ביום שאני אוריד את הנשק, זה יהיה היום שבו האויב יחליט לתקוף אותי".

וכשהוא היה יוצא לשבת ומגיע הביתה, במקום לנוח, לשים את הראש קצת, הוא היה מתחיל לעזור במה שצריך. מתקן דברים, מיישר את הידיה

הזאת, אוטם את החור הזה, עוזר לאימא במטבח, ותוך כדי מדבר בטלפון עם חייל שנתקע, חייל שצריך פה, חייל שצריך שם, וממש עוד רגע נכנסת שבת, והוא תמיד באמצע לעזור למישהו.

ובלילה, מאוחר, אחרי שהארוחה נגמרה, הוא תמיד היה יושב ומדבר איתנו, משחק קצת עם האחיינים, ואני ממש זוכר אותו, נשען ככה על הקיר, מנסה לשמור את העיניים שלו פקוחות. ואני זוכר את עצמי חושב, נו, שילך לישון כבר, החייל העייף הזה, הרצוף הזה, אבל לא, עכשיו זה הזמן שיוחאי לומד תורה. יוחאי תמיד היה לומד משהו אחרי סעודת שבת, זה היה מנהג קבוע שלו. כמוכן שהוא היה בקושי מצליח לקרוא פסקה. היה קורא פסקה, מנקר, מתעורר, קורא עוד משפט, נרדם. אני הייתי מעיר אותו. בסוף אחרי כמה סיבוכים כאלה, שהוא נרדם על הספר ואני מעיר אותו, הוא היה מסכים ללכת לישון.

האהבה של יוחאי לתורה, זה משהו שקשה להסביר. הוא היה לומד תורה כל הזמן, בכזאת מסירות, בכזאת דבקות. הוא היה שוקע בסוגיה כאילו ששום דבר אחר בעולם לא קיים חוץ ממנה. במחברות שלו שהוא כתב בזמן הצבא, אפשר לראות את זה כל הזמן. הוא מדבר שם הרבה על הגעגוע לשיבה, ללימוד תורה. אני חושב שפעם אחת הוא אפילו בוכה כשהוא כותב את זה. הוא כותב "יש לי ממש דמעות בעיניים. אני ממש מתגעגע לשיבה, הדמעות עולות בעיניי. אני רוצה לחזור למתיקות של התורה". הוא מדבר שם ממש כמו ילד שמתגעגע למה שהוא הכי אוהב בעולם.

יוחאי היה בן עשרים ושש כשהוא נפל, ובשעות האחרונות של החיים שלו, הוא היה גיבור, גיבור כמו בספרים, כמו בסרטים, גיבור-על כזה. אבל אני באמת חושב שהגבורה שלו הייתה הרבה קודם. באמת! הגבורה הזאת של, למרות שאתה עייף-מת, לחפש במה אפשר לעזור, ללמוד חומרים צבאיים, ללמוד תורה, לא לוותר על השיחות עם המשפחה, לא לבזבז אף שנייה, שכל רגע יהיה משמעותי. זו גבורה שהיא יומיומית. יוחאי היה קודם כול ולפני הכול גיבור של חיי היומיום.

2.

זה בטח נשמע כאילו יוחאי היה טיפוס רציני כזה, כבד, אבל האמת היא שהוא היה בן אדם קורע מצחוק. היה לו הומור משובח כזה, הומור ברמה,

הומור שיש בו גם ביקורת נניח, הוא היה צוחק על הצבא, על המערכתיות שלו, שהוא גוף כזה מרובע. לדוגמה, יש קטע כזה בצבא שכשקורה איזשהו אירוע שלא היה צריך לקרות, נניח חייל נפצע קצת, מעד איפשהו, אז כותבים תחקיר, ובתחקיר צריך להיות כתוב בדיוק בדיוק מה קרה בכל שלב ובכל שעה, וזה היה משגע את יוחאי שבכל דבר קטן וטיפשי צריך לעשות את זה. אז אני זוכר שפעם אחת יוחאי היה בבסיס ורצה להכין לעצמו קפה בארבע בבוקר, לפני איזושהי משימה, והמכסה של הטייסטרס-צ'ויס לא היה סגור עד הסוף, וכמעט נשפך עליו כל הקפה. ויוחאי, בצחוק, כאילו כתב על זה תחקיר. אני עד היום שומר את ה'תחקיר' הזה, חחחח, איך הוא משבח שם את 'המפקד', כלומר את עצמו, שפעל ב'חדות' וב'יעילות' ומנע מהקפה להישפך. והיו לו שם סעיפים כאלה, "לקחים ראשוניים", והכול מונפץ כזה אבל בחוקיות של התחקירים. היה לו הומור כזה, חד. הומור שמבין את החיים עד הסוף.

אני האח הבכור של יוחאי. אני גדול ממנו בשלוש שנים, אבל במובנים מסוימים הייתי עברו יותר מאח בכור. כי שנינו הפכנו ליתומים בגיל מאוד צעיר. אבא שלנו, אלכס דוכן, השם ייקום דמו, נפל כשהיינו ילדים קטנים. היה פיגוע קשה מאוד בציר המתפללים בחברון, והוא היה חבר כיתת כוננות שהגיע לשם, וניהל קרב עם המחבלים. אחר כך המקום שבו היה הפיגוע קיבל את השם 'סמטת הגיבורים', כי היו שם יחד איתנו עוד אחד עשר לוחמים שלחמו בגבורה ונהרגו. אבא שלנו נפל שם כגיבור ישראל, ועשרים שנה אחר כך הבן האהוב שלו הצטרף אליו לסמטת הגיבורים.

3.

המוצב של נחל עוז יושב על כביש עשרים וחמש. כביש עשרים וחמש זה מין מסדרון כזה, שיש לכל האורך שלו יישובים. זה לא כביש עפר כזה מסכן. זה כביש שאני תוך שנייה מגיע לאן שאני רוצה. מעזה אפשר תוך שתי דקות להגיע דרך לקיבוץ נחל עוז, שממש צמוד למוצב. משם תוך שנייה לסעד, ולעוד יישובים, ומשם, תוך כמה דקות, אתה כבר בתוך נתיבות.

המחבלים שנהרגו בתוך מוצב נחל עוז, מצאו עליהם מפות עם תכנונים מאוד ברורים. היה שם במפות שלהם את כל המסדרון הזה של כביש עשרים וחמש. יש מחבלים שהיו עם מפות של קיבוץ סעד, יש מחבלים שתכננו

פוצצו את הגדר!" ואחר כך "שלושים אנשים על אופנועים עברו את הגדר!" ואז כבר ממש בצעקות "פרש טורקי, פרש טורקי!!!" שזו בעצם מילת קוד לחדירת מחבלים. בהמשך כבר שומעים איך הקול של התצפיתניות נחלש, נסדק, איך הן מחזיקות את הדמעות בגרון "הם בתוך המוצב". לפי מה שידוע לנו היום, לפי מה שאמרו לנו גורמים שתיחקרו את הקרב הזה, באותו יום נכנסו למוצב למעלה משלוש מאות מחבלים.

4.

ברבע לשבע היו במיגונית במוצב בערך עשרים וחמישה לוחמים. המחבלים עדיין לא היו בתוך הבסיס. אבל יוחאי כבר שומע את התצפיתניות בקשר, והוא מבין שהמחבלים עוד שנייה בפנים. אז הוא תופס פיקוד ואומר שם לכולם, "זה מה שקורה עכשיו, אנחנו יוצאים מפה עכשיו ברביעיות. ארבעה ראשונים יוצאים, טסים לחדרים, עולים על מדים, ווסט, מחסניות, קסדה, מים, בירכיות, חוזרים לפה. מיד אחריהם הארבעה הבאים טסים לחדרים, מצטיידים וחוזרים לפה, ככה אחד אחרי השני, קדימה!". הוא עושה את זה כדי למנוע מצב שכל הכוח נפגע בבת אחת. כדי שיהיו לו מקסימום חיילים כשירים.

אז כולם, כולל יוחאי, יוצאים וחוזרים למיגונית עם מדים והכול, ועכשיו, אחרי שכולם חזרו, יש במיגונית עשרים וחמישה לוחמים חמושים ומצוידים שמוכנים להילחם. הם כבר שומעים יריות, והם מבינים שהמחבלים כבר כאן, וכמה חבר'ה שם התחילו כבר להילחץ. אז יוחאי אוסף אותם שם, ואומר להם ככה, "יש מחבלים במוצב, אבל הם לא יכבשו אותנו. אנחנו נעשה כל מה שאנחנו יכולים, והם לא יצליחו. אתם שומעים! אף אחד לא יכבוש היום את המוצב הזה!", והלוחמים האלה, אחר כך סיפרו לנו שהמילים האלו הלכו איתם, הדהדו להם באוזניים כל היום. המילים האלו פשוט הרימו להם את הראש, יוחאי הזכיר להם שהם לוחמים.

ביחד עם יוחאי במיגונית היה עוד קצין, נמרוד אלירז. שניהם היו 'צהובים' כאלה, ילדים טובים, ומאותו רגע הם נלחמים ביחד, מקבלים החלטות מיוחד. בשלב הראשון הם מבינים שהמחבלים חודרים לבסיס משלוש נקודות מרכזיות, אז הם מחליטים לשלוח חוליה לכל נקודה, ובכל חזית כזאת מתנהל בבוקר הזה קרב מטורף, בין הגולנצ'יקים שהיו שם לבין המחבלים.

להגיע ליישוב זמרת, לתקומה, לכפר מימון, יש שהיו מיועדים לנתיבות, ומי יודע מה הלאה. מה שקרה בפועל זה שרוב התוכניות שלהם פשוט לא התממשו. קיבוץ נחל עוז ספג יחסית מעט אבדות בהשוואה לשאר הקיבוצים. ורוב היישובים האחרים על כביש עשרים וחמש בעצם ניצלו, כולל נתיבות, שזו עיר שלמה שהם בכלל לא הגיעו אליה. היום אנחנו יודעים שהלוחמים שפעלו מתוך מוצב נחל עוז, נטרלו ועיכבו ושיבשו הרבה מאוד כוחות נוח'בה שהמטרות שלהם היו היישובים האלו. צריך להבין את זה, צריך להבין שהלחימה העקשנית, ההרואית, של הלוחמים בנחל עוז, הצילה בעצם מלא מלא יישובים.

אז באותה שבת יש במוצב נחל עוז מאה שישים חיילים בערך, רובם לא לוחמים, אלא בתפקידים של תומכי לחימה, מודיעין, תצפיתניות. והלוחמים שבכל זאת נמצאים שם בשבת, הם ברובם מחטיבת גולני וחטיבה שבע. יוחאי הוא מפקד מחלקה בגדוד שלוש עשרה של גולני, הוא והחבר'ה שלו בגזרה הזאת כבר שלושה חודשים. זה קו שקט מאוד יחסית. אפשר לשמוע שם את הצרצרים בלילה ואת הציפורים בבוקר. אף אחד מהחיילים שהיו שם לא חלם בסיטום הכי גדולים שלו שמה שקרה שם יכול בכלל לקרות. וכשהתחלנו להבין את ממדי האסון, גילינו שמכל הגדודים של צה"ל גדוד שלוש עשרה הוא זה שספג הכי הרבה אבדות באותו יום. ארבעים ואחד לוחמים נפלו שם. השם ייקום דמם.

בשש וחצי בבוקר יוחאי והחברים שלו מתעוררים לבומים. הם קמים מהמיטה, כמו שהם, עם הפיג'מות, ופשוט רצים למיגונית. יוחאי רץ למיגונית כשהוא אומנם עם בוקסר ויחף, אבל גם עם ווסט קרמי, קסדה ונשק. בגלל שהוא מפקד מחלקה, אז על הווסט שלו יש גם מכשיר קשר, ולכן הוא שומע את כל מה שמתחולל בגזרה. הוא שומע בקשר את שילה הר־אבן, השם ייקום דמו, זה המ"פ שלו שנהרג באותו היום. ושילה אומר שם שיש בלגן, ושהוא בדרך לחבור לנמ"ר שנמצא מחוץ למוצב. במקביל הוא שומע בקשר גם את כל הדיווחים של התצפיתניות.

שומעים את זה אחר כך בהקלטות. את הדיווחים של התצפיתניות. בהתחלה זה "ארבעה אנשים יורדים לכיוון הגדר", והטון של הדיבור הוא ענייני כזה, אפילו יבש. אבל אז מדקה לדקה הדיווחים נהיים יותר קשוחים, יותר בקול רם, "יש שני אנשים שמתעסקים עם הגדר", "הם חמישה, הם

אז הם רצים לחמ"ל, שלושתם, יוחאי נמרוד ואיתי, ובדרך הם קולטים חוליה של איזה ארבעה מחבלים שמחטטים שם באחד המשרדים. הם מחסלים את המחבלים האלה, וכשהם מתקרבים אל הגופות שלהם, הם רואים מחבלים חמושים מכף רגל ועד ראש, עם נעלי צבא, סרטים כאלה ירוקים של החמאס על המצח, עם רימונים, עם קלאצ'ים, טילי אר פי ג', סכינים, מפות. ותוך כדי שהם בוחנים את הגופות שלהם, נמרוד פתאום רואה שיש עליהם מזרקים! בדיעבד, הסתבר שאלו ככל הנראה מזרקי הרדמה שהיו מיועדים לנטרל חיילים כדי לחטוף אותם. לא ייאמן.

יוחאי, נמרוד ואיתי לוקחים מהגופות של המחבלים את הסכינים והמפה, ומה שהם ראו במפה, נהיה להם שחור בעיניים. המפה כולה בערבית אבל הם רואים את הסימונים האדומים ומבינים הכול. החמ"ל מסומן באדום. הבונקר מסומן באדום. הגנרטורים מסומנים באדום. המגורים של הבנות, המגורים של בנים – הכול מסומן באדום. ומהמפות הם הבינו את התוכנית שלהם. המחבלים רצו לשתק את הבסיס, ומשם להתקדם הלאה לקיבוץ ולשאר היישובים על הכביש. כולל נתיבות. זה מה שהם רצו.

6.

ואחרי ההיתקלות הזו, בסביבות שבע וחצי, יוחאי, נמרוד ואיתי מגיעים לחמ"ל. ובחמ"ל יש כמה דלתות כאלה ומסדרון עד המשרד של שיר, ששם כולם התחבאו. ויוחאי והצוות שלו החליטו להתמקם איפשהו בדרך ולהילחם משם, כדי למנוע מהמחבלים להגיע פנימה. בכל מחיר.

בסביבות רבע לשמונה הבסיס כולו כבר שורץ מחבלים. והקרב על החמ"ל מתחיל. הצוות של יוחאי משיב אש, ותוך כדי הם כל הזמן הם מקפידים לחזק את החבר'ה שבמשרד של שיר. "אל תדאגו, אנחנו איתכם, אנחנו פה, לא ניתן להם להיכנס!". כאלה דברים. בשמונה ורבע מצטרף אליהם לצוות חייל רביעי – גשש בדואי ששמו איברהים. ועכשיו הצוות הזה שמורכב מיוחאי, נמרוד, איתי ואברהים, כבר מתחיל לפעול בצורה מסודרת. בכל פעם הם עושים גיחות החוצה מהחמ"ל. מתרחקים עשרים-שלושים מטר, מוצאים זיג, יורים, מחסלים, דקה-שתיים, חוזרים, וחוזר חלילה. ובאחת הגיחות הם מגיעים לשקם, ומוצאים שם איזה שישה מחבלים שפשוט טורפים את כל מה שהם מוצאים שם. ממש טורפים כמו חיות, מתנפלים על האוכל

עכשיו המחבלים כבר על הגדרות של המוצב, והם מתמקמים שם בצורה שהיא, לצערנו, מאוד חכמה. הגדר של הבסיס מורכבת מבטונדות כאלה גבוהות, צמודות. ובחלק התחתון של כל בטונדה יש חור בטון, בקוטר של בקבוק קולה בערך. החורים האלו זה משהו שהיצרן עשה, כנראה כדי להקל על השינוע של הבטונדות. אז המחבלים נשכבים מאחורי הבטונדות האלה, ומכניסים את הקנים של הרובים שלהם בתוך החורים, ויורים. הבטונדות האלו הפכו להיות עמדת הצלפים הממוגנת של המחבלים, יימח שמם. מהירי הזה נפצעים ולבסוף נהרגים, שני לוחמים. נאור סיבוני ודוד רתנר. השם ייקום דמם. גיבורים.

5.

יוחאי ונמרוד בשלב הזה מזהים חדירה מנקודה נוספת. חדירה של מלא מחבלים. הם מבינים שאין שם כוחות, אז הם רצים לשם כמו מטורפים ביחד עם עוד חייל שקוראים לו איתי. בדרך נמרוד רואה ג'יפ צבאי, הוא מוציא משם שני טילי לאו, והוא ויוחאי יורים אותם על הנקודה הזאת שממנה המחבלים חודרים לבסיס. והמחבלים שם צורחים ונופלים, ובורחים אחורה כמו עכברים.

עכשיו השעה שבע ועשרים בבוקר, ויוחאי ונמרוד שומעים בקשר את התצפיתניות. לא היו להן מצלמות כבר. המחבלים פוצצו את כל המערכות שלהן. אז הן הלכו כולן למשרד של שיר אילת, השם ייקום דמה, שהייתה המפקדת שלהן. והמשרד שלה נמצא בעומק החמ"ל. זה לא בדיוק משרד, זה יותר משרדון כזה קטן, שני מטר על שלוש מטר, משהו פיזי כזה. וכל התצפיתניות מתרכזות שם ביחד עם עוד כמה קצינות וקצינים. סך הכול אנחנו מדברים על שמונה עשר חיילים וחיילות שמצטופפים שם בחדרון הזה. שלרובם אין נשק ולאף אחד מהם אין הכשרה של לוחם. אז יוחאי, נמרוד ואיתי שומעים אותם, ומחליטים להגיע לשם כדי לחלץ אותם.

הם הולכים בעיקר בשביל להציל את הבנות, אבל בסופו של דבר יש להם גם עוד מטרה – חמ"ל זה אחד הנכסים החיוניים שיש במוצב. יש בו את כל המצלמות, את כל המפות, מסמכים מסווגים. זאת אומרת, זה מרכז העצבים של המוצב. יושבים שם הרכה דברים שאתה לא רוצה שהמחבלים ישימו עליהם את הידיים.

וקורעים את האריזות, בחזירות כזאת. והצוות של יוחאי יורים בהם והורגים אותם, כשהביסלי עדיין בפה של המחבלים.

יוחאי כל הזמן מאלתר טקטיקות. למשל, בשלב מסוים הוא החליט לזרוק בקבוקים מהצד השני של החמ"ל כדי להסיט את תשומת הלב של המחבלים, ואז לצאת ולירות בהם. או למשל, בשלב מסוים מגיעים שני מחבלים ממש קרוב, ממש שני מטר מהפתח של החמ"ל, ויוחאי הורג אותם, ואחר כך גורר את הגופות שלהם ומציב אותן בכניסה לחמ"ל, כדי להבהיל את המחבלים האחרים.

וככה הם ממשיכים עם הגיחות הקטנות האלה, כדי למנוע מהמחבלים להתקרב לאזור. ובמקביל החבר'ה שבמשרד של שיר עוזרים להם במה שהם יכולים. הקצינה נותנת את הנשק שלה לאיתי. מי שיש לו מחסניות, נותן להם את המחסניות שלו. אחת החיילות שם אפילו מוצאת איזה כמה קראסונים יבשים שנשארו שם מאיזו ארוחת ערב, ונותנת להם, שתהיה להם קצת אנרגיה.

בשעה תשע וחצי בבוקר אחותי תהילה מתקשרת ליוחאי. הוא כבר עמוק בתוך הקרב על החמ"ל, אבל למרות זאת, הוא עונה לה! והוא אומר לה רק עשה מילים "אני בסדר. תתפללו. לא רק עליי, על כל עם ישראל". אחותי היא זו שזכתה לשמוע ממנו את הדבר הזה. זה היה המשפט האחרון ששמענו מיוחאי. ברגעים האחרונים שלו הוא דואג שנחשוב על כל עם ישראל ולא רק עליו. זאת הצוואה שהוא השאיר לנו. בזמן שהוא והחברים שלו נלחמים.

7.

בשעה עשר וחצי כבר יש ממש מצור על החמ"ל. המון מחבלים מקיפים את כל החמ"ל, מכל כיוון, ויוחאי והלוחמים שאיתו כבר לא יכולים לצאת. אז הם הופכים איזה שולחן ומתמקמים מאחוריו, יורים בכל מחבל שמנסה להיכנס פנימה. ובשלב מסוים התחמושת שלהם אוזלת. ליוחאי נותרו רק עשרה כדורים, איתי כבר נמצא על אפס, ופתאום מחבל מצליח להיכנס פנימה! אז אומנם אין להם תחמושת, אבל הם לא מתבלבלים. הם קופצים עליו, אחד מחזיק אותו, אחד חונק אותו, אחד בועט בו, ובסוף הם הורגים אותו עם סכין.

ובשלב הזה, כל ארבעת החיילים כבר קצת פצועים, מדממים קצת, מכל הריקושים והרסיסים. ופתאום – בום! החשמל נופל. המחבלים הגיעו עם דיסק ופשוט ניסרו את כל הכבלים של התקשורת ליד החמ"ל. אז אין מיזוג, ואין חשמל, ואין קליטה, והחמ"ל כולו חשוך. חושך מצרים.

ועכשיו קורה משהו, שכשאתי שמעתי אותו אני פשוט לא האמנתי שהוא קרה. כאילו, איך כל הדברים האלו קרו לאח שלי. זה בלתי נתפס. מה שקרה זה שאחרי שהם הורידו את החשמל, המחבלים מתחילים לשלשל רימונים פנימה, לתוך החמ"ל. פשוט ככה לגלגל אותם, כדי שיתפוצצו במדויק על ארבעתם. והרימונים מתפוצצים בתוך החמ"ל, אבל הצוות לא נפגע. ואז פתאום אחד הרימונים מתגלגל קרוב אליהם, ועוצר ממש ליד נמרוד. ויוחאי קולט את זה, הוא דוחף את נמרוד וקופץ על הרימון. הוא קפץ על הרימון! אבל הרימון הזה לא התפוצץ.

ובשלב הזה המחבלים כבר צועקים להם להיכנע. ויוחאי והכוח שלו לא עונים להם. אבל יוחאי לוחש לנמרוד, איתי ואיברהים "אנחנו לא נכנעים, לא משנה מה, לא נכנעים". והם שלושתם מסכימים איתו. ובשתיים עשרה וחצי בערך, המחבלים כבר מבינים שהם לא מסוגלים להיכנס לחמ"ל. אז הם מחליטים לשרוף את כל מי שבפנים. הם מתחילים להצית את החמ"ל מבפנים. ויוחאי צועק שם לכולם "הם שורפים את החמ"ל, הם שורפים את החמ"ל!". הוא מנסה לכבות את האש עם מטף, אבל זה לא מצליח לו. כי זו דלקה מאוד רצינית.

ועכשיו המחבלים כבר מטפסים על הגג. בגג יש פתחי אוורור, והמחבלים שמים עליהם מזרונים, מלא מזרונים, ומציתים גם אותם כדי להכניס המון עשן פנימה, כדי ליצור מלא עשן, כדי ליצור שם איזה תא גזים שיחנוק את כל מי שנמצא בפנים. אחר כך כשעשו לנו סיור בחמ"ל השרוף, הכל נראה שם כמו קרמטוריום כזה. המקלדות נמסו לגמרי, הכל שחור. לא אפור, לא מפויח, שחור חזק כהה כהה כהה. גיהנום.

ויוחאי והצוות שלו, שתכף נחנקים מהעשן, מבינים שהסיכוי היחיד שלהם זה לנסות להוציא את כולם מהחלון. בכל החמ"ל אין שום חלון, גם לא במשרד של שיר. שני החלונות היחידים הם בשני התאים של השירותים. אז הם מתחילים להוציא משם את החיילים.

לא הבין איך זה יכול להיות, שמאפשרים לעזותים להתקרב לגדר ולעשות מה שהם רוצים. הוא היה מתלונן על זה בלי סוף למפקדים שלו. אני זוכר שהוא פעם שאל אותי "תגיד לי, בתקופתך, כשאתה היית בצבא, זה גם היה ככה, גם אז הם היו יכולים להתקרב כל כך קרוב לגדר", ואני שאלתי אותו למה הוא ממשיך להתעסק בזה, למה הוא ממשיך להתלונן על זה, הרי זה לא ישתנה, זה לא תלוי במפקדים שלו, זה תלוי בדרגים הרבה יותר בכירים. והוא אמר לי דבר מצמרר, שבדיעבד אני חושב שהייתה בו סוג של נבואה, נבואה שחורה.

הוא אמר לי "כי אם נמשיך להתלונן על זה – לא נתרגל לזה. ואם חס וחלילה נתרגל לזה – פשוט לא נהיה פה". הוא הבין שהמחבלים לאט-לאט שוחקים את הערנות שלנו. הוא הבין שהם מחנכים אותנו להכיל אותם. אוי ואבוי. כמה שהוא צדק. כמה שהוא צדק.

הרי מה קרה בעזה, איך זה קרה שחמאס הפכו למפלצת הזאת, איך זה קרה! זה קרה בדיוק כמו שיוחאי אמר, זה קרה כי אנחנו התרגלנו. התרגלנו למציאות הזויה. 'הכלנו'. מאז שהוצאנו את הכוחות שלנו ואת היישובים שלנו מעזה, ספגנו מהם במשך שנים עשרות אלפי רקטות לשטחי ישראל, עשרות אלפים! ומה עשינו בתגובה. הכנסנו את הילדים שלנו לממ"דים. מתי מדינת ישראל הרשתה לעצמה לתקוף חזרה אחרי רקטות מעזה. רק אחרי שהן הצליחו להרוג מישהו. זה ככה עם עזה, וזה ככה עם החיזבאללה, וזה ככה עם איראן, וזה ככה עם כל המזרח התיכון המופרע הזה שאנחנו חיים בתוכו. זה בדיוק כמו שיוחאי אמר. ואני עכשיו קובר את אח שלי בגלל שאנשים שם למעלה 'הכילו'. מכילים, מכילים, עד שחלילה, בסוף לא יישאר כאן אף אחד כדי להכיל.

9.

יש קטע כזה, יש נטייה כזאת, לבני אדם להאדיר את האנשים היקרים לנו אחרי שהם הולכים לעולמם. יש אינסטינקט כזה, להגדיל אותם, לפאר אותם, לצייר אותם כמושלמים. וככה, בעצם, נוצר פער בין הבן אדם לבין הסיפור שמספרים עליו. אבל במקרה של יוחאי אני באמת באמת מרגיש שהפער הזה לא קיים. כי יוחאי זה בן אדם שהערצתי. למרות שהוא אחי הקטן. כולנו הערצנו אותו.

ובמסדרון שהם היו בו, היה חושך, עשן, צרחות וירי, לא היה שם אוויר. והחיילים שהיו שם התחילו לצאת, לא כולם הצליחו. אנשים שם היו על סף עילפון. חלקם לא הצליחו לטפס החוצה. ויוחאי והצוות שלו ממש מנסים, ממש מנסים להוציא משם את החיילים.

ובשלב מסוים, נמרוד יוצא מהחלון, ואיך שהוא נוחת על הקרקע, הוא מאבד את ההכרה. אבל יוחאי, לצערנו, הוא קורס עוד כשהוא בפנים, בתוך מסדרון החנק. תוך כדי שהוא מנסה להציל את כולם, הוא קורס. פה הסתיים המסע שלו. איתי ואיברהים, גם הם לא הספיקו לצאת. איתי אברהם רון ואיברהים ח'רובה, השם ייקום דמם, לנצח ייזכרו בתור מי שחירפו את נפשם כדי להציל אחרים. והם הצליחו להציל. מתוך שמונה עשר החיילים שהתחבאו במשרד של שיר, ניצלו שישה. ונמרוד, היקר והאהוב, התעורר אחרי ארבעה ימים בבית החולים. הוא זה שסיפר לנו את סיפור הקרב הזה של יוחאי ושל החברים שלו הגיבורים.

8.

אח שלי הצטרף עכשיו לרשימה הקדושה של האנשים האלו, שעליהם אנחנו אומרים "במותם ציוו לנו את החיים". אבל יוחאי לא רק ציווה לנו את החיים, הוא ציווה עלינו עוד משהו. הייתה לו צוואה מאוד ברורה. במשך כל השירות הצבאי שלו יוחאי היה מדבר איתי המון על התסכול שלו מאיך שהצבא מתייחס לאויבים שלנו. הוא אפילו כתב על זה במחברות שלו, כשהוא היה מפקד. בעצם, יוחאי נהרג בדיוק מהדבר שעליו הוא התריע כבר שנים. ליוחאי היה ביטוי כזה שהוא היה חוזר עליו הרבה, "להאמין לאיום". זה ביטוי צבאי שאומר שאתה לוקח ברצינות את האויב, שאתה בשום אופן לא מרשה לעצמך להתרגל לאיום, לזלזל בו, לומר לעצמך שאם עד היום לא קרה כלום אז גם מחר לא יקרה כלום. זאת הסיבה שהוא גם היה הולך עם הנשק שלו לאירועים משפחתיים, לתפילות שבת, זאת הסיבה שהוא קפץ עם הווסט שלו למיגונת. לכאורה, אין שום סיבה הגיונית לקפוץ עם ווסט למיגונת. ווסט זה לא בשביל להתגונן, ווסט זה בשביל להילחם. אבל יוחאי לא היה מוכן להיות לא מוכן. הוא האמין לאיומים.

והוא היה מדבר איתי על זה מלא. מלא. כי הוא הרגיש שהוא היחיד שרואה את זה. בתור לוחם במוצב נחל עוז, שנמצא ממש על הגדר, הוא פשוט

יוחאי הוא בחור גבוה, מטר שמונים ושלוש. לא היה לו כזה קשה, אני מניח, לטפס שם על האסלה ולצאת מהחלון. אבל יוחאי זה הבן אדם שהכי לא חושב על עצמו. בשום מצב ובשום צורה. וכל הדרך שבה הוא חי הייתה כזאת. גם בישיבה, גם בבית, כל האישיות שלו הייתה כזאת. כשהוא קופץ למיגונית עם ווסט ונשק וקסדה. כשהוא אומר לחיילים "אנחנו לא נכנעים, המוצב הזה לא נופל". כשהוא רץ להגן על החמ"ל מול עשרות מחבלים. וכשהוא קופץ על רימון כדי להציל את החבר שלו. את כל השעות האחרונות של החיים שלו הוא הקדיש להציל אנשים אחרים.

לפעמים אני חושב לעצמי, מה יוחאי היה רוצה לומר לנו עכשיו, במציאות הזאת שנכפתה עלינו. אני די בטוח שהוא היה נותן לנו צ'אפחה כזאתי על העורף, מחייך אלינו ואומר, יאללה חבר'ה, הלו, לקום, לקום על הרגליים, תשטפו פנים, תרימו את הראש שלכם, יש לנו עוד הרבה עבודה כאן, בארץ הזאת. יש לנו מדינה להרים.

אם לא אני אז מי

סיפורו של דניאל פרץ

מספר – דורון, אבא של דניאל

מוצב נחל עוז

דניאל פרץ

1.

אני זוכר שכשדניאל היה בן שתים עשרה, הוא בא אליי יום אחד ואמר לי, "אבא, יש משהו שאני רוצה לעשות. אני יודע שלא תאהב את זה, אבל בכל מקרה אני חושב לעשות את זה. אני הולך להבריז מבית הספר עם חבר שלי, ליום שלם, כי אנחנו הולכים לעשות טיול. באתי לספר לך כדי שתבחר איזה עונש אתה הולך לתת לי, ולפי זה אני אחליט האם כדאי לי לעשות את זה." אמרתי לו "וואט! תגיד את זה עוד פעם!", והוא אומר לי שוב, בלי להתבלבל, "אבא, אני רוצה להבריז מבית הספר ולכן אני רוצה לדעת מה העונש כדי להחליט אם לעשות את זה או לא".

אני חשבתי שהוא צוחק איתי, אבל לתדהמתי הוא היה סופר רציני. אמרתי לו "דניאל, אתה לא עושה את זה, נקודה, סוף פסוק". צריך להבין, בדרום אפריקה זה לא כמו בישראל, לא עושים דברים כאלה, לא מבריזים שם מבית ספר, זה דבר שלא בא בחשבון. אז הוא אומר לי "אבא, זו לא הבחירה שלך. אני אחליט. יש לך מזל שאני ילד טוב, שאני בא לספר לך. אני לא רוצה לעשות את זה מאחורי הגב שלך, ולכן אני נותן לך כאן אפשרות לבחור איזה עונש לתת לי, ואני אחליט אם שווה לי לעשות את זה או לא". אני רתחתי מזעם. אמרתי לו, "אוקיי, אתה יודע מה, בסדר! העונש שלך יהיה שאני מחריס לך את הפלאפון שקיבלת במתנה מאיתנו. זהו! לא יהיה לך פלאפון למשך שבועיים!". אז הוא מסתכל עליי ואומר לי "אבא, על אמת אני שואל אותך, אתה חושב שזה מידתי העונש הזה", ולפני שאני

.3

החלום של דניאל היה להגיע לסיירת גולני, אבל החלום הזה נקטע ביום שדניאל נפצע. הוא קרע את הרצועה הצולבת בברך, וגם את המניסקוס. הוא נפצע תוך כדי שהוא עשה ספורט אקסטרים כזה של גלישת מים, קוראים לזה וויקי-בורד. הוא היה הולך כל יום לגלוש ויום אחד הוא עלה לא טוב על הרמפה, עשה סלטה באוויר והחליק לא טוב.

הפציעה הזו הורידה לו את הפרופיל מתשעים ושבע לארבעים וחמש. הייתה לו תקווה שהוא יוכל להחלים ולחזור לפרופיל גבוה, אבל אחרי ניתוח רציני ועוד תשעה חודשי פיזיותרפיה, הפרופיל שלו עדיין לא עלה מספיק. הוא היה על פרופיל שישים וחמש. אני אמרתי לו, "דניאל מותק, תוותר, אתה כבר לא תהיה קרבי, אבל אתה ילד חכם, תלך למודיעין או משהו". והוא אמר לי "אבא, לא. אולי אתה יכול ללכת למודיעין ולשבת מול מסך. אבל אני צריך את האנרגיות, את השטח, אני רוצה להיות לוחם. אולי לחי"ר אני לא אגיע, אבל אני חייב להגיע לשריון".

ואני אמרתי לו, "איך תעשה את זה, גם בשביל שריון הפרופיל שלך לא מספיק!". אבל הוא לא ויתר. הוא הלך לוועדה שקובעת את הפרופיל, והוא אמר להם "תשמעו, אתם התבססתם על הרו"ח שלפני הניתוח. הרו"ח שלפני הניתוח אומר שאני צריך ניתוח במניסקוס. אבל ברו"ח החדש, כתוב במפורש שהמניסקוס שלי החלים לגמרי לכד! לא צריך לגעת בו!" הם שמעו את זה, הבינו עם מי יש להם עסק, והעלו אותו לפרופיל שבעים ושתיים. פרופיל שבעים ושתיים זה כבר אומר שהוא יכול להיות בשריון. הוא יכול להיות לוחם בטנק.

וככה הוא הגשים את החלום שלו, להיות חייל קרבי, להיות מפקד טנק. מי היה מאמין שהטנק הזה, שהוא כל כך נלחם כדי להיכנס אליו, בסופו של דבר יהיה התחנה האחרונה שלו בחיים. בטנק הזה הוא הציל כל כך הרבה אנשים, והטנק הזה היה בסופו של דבר מלכודת המוות שלו.

.4

מכל החברים שהיו לדניאל, החבר הכי טוב שלו היה יונתן, האח שלו, שגדול ממנו בשנתיים. יונתן ודניאל מאוד שונים אחד מהשני. יונתן יותר צייתן, יותר מחושב, יותר רגוע, יותר הולך בדרך שלנו, גם מבחינה דתית. דניאל

מספיק לענות הוא אומר לי "אני יודע מה אתה מנסה לעשות, אתה מנסה להכריח אותי לא לעשות את זה עם עונש לא מידתי, אבל זו לא ההחלטה שלך, זו הבחירה שלי." ואז הוא אמר לי משפט, וכמעט נפלתי, "אני מציע לך, אבא, תלך תחשוב על זה עוד פעם, ותבוא אליי עם עונש מידתי". אני לא האמנתי למשמע אוזניי, אני הייתי מתוסכל לגמרי, אבל זה לא עזר. עליתי לחדר לספר לאשתי, והיא אמרה לי "הוא ניצח אותנו". זהו. אתה לא יכול לעצור את הבן אדם.

היה לנו איתנו קשר מאוד כן, מאוד אמיתי. דניאל לא סתם סיפר לי מראש על מה שהוא תכנן לעשות. זה ילד שלא היה מסוגל לשקר בחיים שלו. הוא לא היה מניפולטיבי, לא היה לו פוקר-פייס. הוא היה מאה אחוז אותנטי, ובשילוב עם כוח הרצון האדיר שהיה לו, זה באמת היה ילד שקשה מאוד לגדל אותו. הוא עשה לנו את המוות. ואנחנו הבנו שיש לנו פה ילד שאי אפשר לעצור.

.2

ושנה אחר כך, כשהוא היה בן שלוש עשרה קיבלנו החלטה אשתי ואני, לעלות לארץ. בעצם, זה היה לחזור לארץ. אנחנו כבר עלינו לארץ פעם אחת מדרום אפריקה, התחתנו כאן, ואחר כך חזרנו לשליחות בדרום אפריקה, כדי להחזיר קצת לקהילה שגדלנו בה. תכננו להישאר שם שלוש שנים, אבל השליחות התארכה לחמש עשרה שנה. הייתי מנכ"ל תנועת המזרחי בדרום אפריקה, רב הקהילה ומנהל בית הספר הדתי הציוני ביוהנסבורג. זאת אומרת, כל הפעילות שלי הייתה סביב זהות יהודית, ציונות ואהבת תורת ארץ ישראל. בשלב מסוים אשתי ואני הבנו שהגיע הזמן שלנו לחזור, ושהבית שלנו זה בישראל. לעבור לארץ חדשה זה לא דבר קל, לאף אחד. לדניאל יש שלושה אחים והיה לנו ברור שלכל הילדים שלנו זה לא יהיה פשוט. אבל עם דניאל חששנו שזה יהיה הכי קשה. איך הוא יתמודד עם הפרדה מכל החברים.

אוי כמה טעינו. איך שהגענו לארץ דניאל כבר התחבר לשני חבר'ה. הוא לא ידע עדיין עברית, אבל זה לא הפריע להם, הם פשוט נהיו החברים הכי טובים. ואיך שהוא הגיע לכיתה ביום הראשון, הוא נכנס שם לתוך חבורה כזו של בנים, ובתוך כמה חודשים הוא כבר נהיה יותר ישראלי מכולם. הוא היה נוסע לבד באוטובוסים, תופס טרמפים, הוא אפילו התווכח כמו ישראלי!

שלו מהצבא מלא הודעות נשלחות בזו אחר זו עם המילה "הזוי". הזוי, הזוי, הזוי, כל המסך שלו מתמלא במילה הזאת. הוא פותח את הווטסאפ, גולל למעלה ורואה ששלחו שם סרטון עם טנדר של מחבלים באמצע שדרות.

שתי שניות חולפות, יונתן עוד לא מבין מה קורה, והמג"ד שלו שולח ווטסאפ לכל הקצינים, "כל מי שיכול שיגיע לשרות". יונתן רואה את זה ואומר לנו "אני יוצא". הוא מתלבש, שם מדים, לא היה לו את הנשק הארוך אז הוא יוצא עם האקדח שלו, ואני רואה שהוא גם לוקח את האקדח של דניאל מהכספת. ואני ככה הולך אחריו ואומר לו, "אבל מה הקשר שדרות, אתה בכלל מפקד של טירונים". אז יונתן מסתובב אליי במבט רציני ואומר לי "אבא, המג"ד אומר 'כל מי שיכול שיגיע'. אני יכול, אז אני מגיע".

אז יונתן יוצא. ואנחנו לא רואים. לא חשבנו שיש לנו סיבה לדאוג. לא שמענו מה קורה. שבת. לא ידענו שבזמן שאנחנו בבית, יונתן שלנו נלחם בשש זירות בזו אחר זו. הוא התחיל בשדרות, ופשוט המשיך לאן שהוא ידע שיש מחבלים, כדי להילחם בהם. הוא היה בצומת שער הנגב, הוא נלחם במחבלים בדרך לכפר עזה וסעד, בדרך הוא הצטייד, לקח קסדה מלוחם סירת מטכ"ל שנפצע, לקח רובה ושכפ"צ מחבר שלו שנפצע קשה, ולבסוף, בערך בשעה אחת, הוא הגיע למוצב נחל עוז.

יונתן וחבריו היו החיילים הראשונים שנכנסו למוצב נחל עוז כדי לכבוש בחזרה את הבסיס. קצת לפני שהם הגיעו לבסיס, הם הצליחו לדבר בטלפון עם אחת הבנות שהצליחה לצאת מהחמ"ל. היא הסבירה להם שהיא נמצאת שם עם עוד שישה חיילים ששרדו את המתקפה בחמ"ל, אבל הם תקועים, הם תקועים בין החמ"ל לבטונדות! היא אמרה שיש מסביבם מלא עשן, שקשה לנשום, ושהחמ"ל נשרף, ושהם גם עומדים להישרף! ויונתן החליט ביחד עם עוד שלושה מפקדים שהיו איתו, להיכנס למוצב, להגיע לחמ"ל ולחלץ את החבר'ה האלה אל מחוץ לבסיס, לרכב שיפנה אותם החוצה. נחל עוז הוא מוצב גדול, יש בו הרבה מבנים, הרבה סימטאות. היחיד מבין כל הקצינים שהכיר את הבסיס זה יונתן, כי הוא ביקר שם את דניאל הרבה פעמים. אז יונתן בעצם מתכנן את הפעולה ומסביר שם לכולם שם איך כדאי שהמשימה תתבצע.

כשהם נכנסים למוצב הם מזהים שם כמה מחבלים, אבל המחבלים לא רואים אותם. הם מסמנים אחד לשני "לא פותחים באש". כי קודם כול

לעומת זאת היה יותר עצמאי, יותר הרפתקן, יותר ריסקי, גם מבחינה דתית הוא היה פחות דוס, ובחר לעצמו את הדרך שלו. ולמרות ההבדלים האלו, היה ביניהם קשר כזה עמוק שאי אפשר להסביר.

כבר כילדים הם היו עושים ביחד מלא שטויות. למשל, פעם אחת כשדניאל היה בן שלוש עשרה, נסענו לשבת לאיזה כנס של ארגון בני עקיבא העולמי, והיו שם כל מיני יהודים מכל מיני ארצות, ומשום מה, דניאל ויונתן החליטו שהם רוצים שאנשים יחשבו שהם מספרד, מעיירה ליד מרירד ששמה טולדו. אלוהים יודע למה דווקא טולדו! ובשביל הדאקה הזאת הם לימדו את עצמם שלושה משפטים בספרדית, עם מבטא ועם הכול, ובכל מקום הם דיברו ביניהם בספרדית, לא משנה שזה תמיד היה אותם שלושה משפטים. בשלב מסוים אנשים ניגשו אליי ושאלו אותי, איך זה יכול להיות שהילדים שלי שגדלו בדרום אפריקה, מדברים ספרדית רהוטה! עשרים וארבע שעות הם החזיקו עם הטריק הזה.

צמד חמד הם היו. צמד חמד! הם היו עושים ספורט ביחד, משחקים כדורסל, הולכים מכות, מציקים אחד לשני בלי סוף. והם היו יכולים לשבת ביחד בחדר של דניאל, שעות. אף פעם לא נגמר להם על מה לדבר. יונתן היה תמיד אומר שבחתונה שלו הוא רוצה שדניאל יהיה הבסטמן, השושבין שמלווה את החתן. בדרך כלל הבסטמן זה החבר הכי טוב, אבל פה החבר הכי טוב של יונתן זה אח שלו.

אני חושב שזה לא סתם שבאותו יום יונתן הגיע 'במקרה' לבסיס של דניאל. ולמעשה, את זה גילינו רק חודשים מאוחר יותר, למעשה יונתן היה כמאה מטר מאיפה שדניאל נהרג. דניאל ויונתן הם אחים שרק המוות הצליח להפריד ביניהם.

5.

בבוקר שבת שמחת תורה מתחילות אצלנו אזעקות ביד בנימין. אני ושלי, אשתי, נכנסים לממ"ד, ויחד איתנו נכנסים הילדים שלנו – עדינה, שירה, יונתן וגם גליה, ארוסתו של יונתן. כולם היו איתנו בחג חוץ מדניאל. דניאל באותו זמן נמצא בבסיס נחל עוז, הוא שירת שם כמפקד. בשעה שמונה הטלפון של יונתן מתחיל "פינג, פינג, פינג", מלא ווטסאפים. הוא לא כל כך קרא אותם בהתחלה, כי שבת, אבל אז הוא רואה שבקבוצה של החבר'ה

אומר לנו שלושה דברים. דבר ראשון, "אבא חטפתי כדור בירך, אני בסדר, אני בסורוקה". דבר שני, "אני לא יכול לתאר לך מה קורה בדרום, כל חמישים מטר הרוגים, יש פה מערב פרוע, אי אפשר לתאר את זה". והדבר השלישי שהוא אמר, "מהבוקר אני מנסה לתפוס את דניאל, הוא לא עונה לי. הייתי בבסיס נחל עוז וראיתי שהטנק שלו לא שם".

אנחנו מנסים לעכל, מנסים להבין מה זה אומר. יונתן שלנו פצוע. בדרום יש מלחמה מטורפת. דניאל לא בבסיס, והטנק שלו גם לא. מה זה אומר. אנחנו מגיעים לסורוקה, ואני רואה הרבה פצועים. אני מתחיל לעבור מיטה-מיטה, לחפש בעצמי את דניאל. היה רגע כזה שראיתי חייל מאחורה, שנראה בול כמו דניאל. באתי לרוץ אליו, והוא הסתובב, ואני רואה שזה לא הוא. זה היה רגע קשה. אני שואל את עצמי מה עובר על הבן שלי עכשיו, איפה הוא. איפה הוא.

יונתן השתחרר הביתה ביום למחרת, ובמשך כל היום, כל היום, כל היום, הוא מתקשר לכל העולם. הוא שוכב פצוע על הספה בסלון, ולא מפסיק להתקשר לחברים, לקצינים, מדבר עם זה, מדבר עם ההוא, ואף אחד לא יודע איפה דניאל. אף אחד לא ראה אותו. ופתאום, בשעה ארבע בצוהריים, אני שומע את יונתן בטלפון צועק "כן, כן, הטנק הזה!" והוא נהיה כזה דרוך, מנסה להתיישב, מצמיד את הטלפון לאוזן ושואל, בשקט, "מה קרה לחיילים שהיו בטנק". ואחרי כמה שניות הוא עוצם עיניים, נושם עמוק, אומר "תודה" ומסיים את השיחה.

יונתן מסתכל עליי, ואומר לי "אבא, אני דיברתי עכשיו עם אחד מהקצינים שהיה בזירה הוא אומר שמצאו את הטנק של דניאל. יש שם הרוג אחד בתוך הטנק, ושלושת החיילים הנוספים, אינם. אבל אבא, ההרוג זה לא דניאל. החייל שנהרג הוא לא קצין, אז זה לא יכול להיות דניאל". אני ויונתן המומים. אנחנו מתחבקים. אנחנו קוראים לשתי האחיות עדינה ושירה, ועולים יחד לחדר שלנו איפה שאשתי נמצאת, לספר להן ביחד. ושם, שם התפרקנו. כולנו. זה היה רגע קשה מאוד. מאוד מאוד מאוד.

במשך כל השבוע הזה אנחנו בשוק מוחלט. הצבא עדיין לא בקשר איתנו, אבל הצטרפנו מעצמנו לקבוצת וואטסאפ יחד עם ההורים של שלושת החיילים הנוספים מהטנק של דניאל – ההורים של איתי חן, ההורים של מתן אנגרסט וההורים של תומר ליבוביץ. כל ארבעת החיילים, כולל דניאל

המשימה שלהם זה לחלץ את החיילים ששרדו מהחמ"ל. ואחרי כמה דקות הם באמת מגיעים לכטונדה שמסביב לחמ"ל, ורואים שם שבעה חיילים שניצלו, חמש בנות ושני בנים. כולם שם כבר היו גמורים לגמרי, משתעלים, במצב לא פשוט, אבל חוץ מאחד שהתעלף, כולם היו יכולים ללכת בכוחות עצמם. את החייל שהתעלף הם מצליחים להעיר, נתנו לו כמה סתירות, הוא התעורר אבל בקושי הצליח לעמוד על הרגליים. ההכרה שלו הייתה מעורפלת, אז את הדרך ליציאה מהמוצב הוא הלך איתם כשהוא חצי נשען עליהם, אבל הם הצליחו להציל אותו! החייל הזה שכב אחר כך מחוסר הכרה ארבעה ימים, אבל הוא שרד!

אחרי הפינוי של הפצועים מהחמ"ל יונתן והחבר'ה שלו מבינים שהתפקיד שלהם עכשיו זה לחלץ עוד ניצולים, ולכבוש בחזרה את המוצב. בכניסה למוצב הם פוגשים צוות ימ"מ בפיקודו של ארנון זמורה. ארנון זמורה הוא קצין ימ"מ שהשתתף שמונה חודשים אחר כך בחילוף של נועה ארגמני, כשחילצו אותה יחד עם שלושת החטופים אלמוג מאיר ג'אן, אנדריי קוזלוב ושלומי זיו. המבצע הזה נקרא 'מבצע ארנון', כי ארנון נהרג במבצע הזה. איש קדוש, השם ייקום דמו. הכוח שנמצא עם יונתן מספר לכוח של ארנון מה קורה, נותן לו תמונת מצב, איפה המחבלים, והם מחליטים לחלק את הבסיס לשניים. ארנון והימ"מ הולכים לצד הדרומי של הבסיס, איפה שהחמ"ל של התצפיתניות, ויונתן והכוח המאולתר שאיתו, הולכים לצד הצפוני.

בצד הצפוני של המוצב יש את המיגונית שממנה נחטפו התצפיתניות. יונתן נכנס למיגונית הזו, הוא ראה שם את הגופות של הבנות שנרצחו שם. זה פשוט נורא ואיום מה שקרה לבנות האלה. ואחרי המיגונית הם ממשיכים לטהר את המוצב, חדר אחרי חדר. עד שהם מגיעים בסוף לשני חדרים נעולים. הם דופקים על הדלתות ואף אחד לא עונה. יונתן צועק "צה"ל צה"ל", ועדיין אין תשובה. אבל החדר נעול, ויונתן לא מוותר. הוא אומר "אני יונתן מפקד בצנחנים". ואז שתי הדלתות נפתחות בבת אחת. יונתן וחבריו הצליחו להוציא משם עוד חמש עשרה חיילות. הן האחרונות ששרדו.

6.

בשבת בשעה חמש בצוהריים בערך, אנחנו מתחילים לקבל הרבה טלפונים ממספרים שלא הכרנו, ומבינים שיש בעיה. ענינו לטלפון, וזה יונתן. הוא

שלנו, מוגדרים עכשיו כמנותקי קשר. רק אני יודע שיש חייל הרוג, אבל אני לא יודע מי זה מבין השלושה, ואני לא הולך לספר למשפחות בשום אופן. זה לא התפקיד שלי. אני מחכה שהצבא יודיע על זה רשמית. ועובר עוד יום ועוד יום, ועוד יום. וזה לא קורה.

פתאום ביום חמישי, בשבע וחצי בבוקר, אחד ההורים כותב בקבוצה "דפיקה בדלת". מיד אחריו הורה אחר, "דפיקה בדלת". ואחריו עוד אחד, "דפיקה בדלת". ואני מבין שזה מגיע, זה תיכף קורה גם אצלי, ואני שומע דפיקה בדלת. ארבע דפיקות בדלת, בו־זמנית. אחת בקריות, אחת בנתניה, אחת בתל אביב ואחת אצלנו בבית. ואני יודע שאחד מהם יקבל היום את הבשורה הנוראה מכל, והאחרים יקבלו בשורה שיש בה תקווה והמון פחד. ואחרי כמה דקות כל אחד כתב בקבוצה מה אמרו לו. ראיתי שמשפחת ליבוביץ לא מגיבים, אז הבנתי. הבנתי ברגעים האלו שהם קיבלו את הבשורה המרה. תומר ליבוביץ, השם ייקום דמו, הוא החייל ההרוג. וכל השלושה האחרים, כמו שהודיעו לנו עכשיו, מוגדרים נעדרים. "נעדרים" זה עדיין לא חטופים. אולי הם נמצאים חיים איפשהו, אולי הם מתים, חס וחלילה, בשטחי ישראל ועוד לא מצאו אותם. והאי־וודאות הזאת, הידיעה שכך או כך, דניאל לא במצב טוב, אני לא יכול לתאר את זה במילים. זה עינני בלתי נסבל. בלתי נסבל.

.7

שבועיים וחצי אחרי השבעה באוקטובר מגיע אלינו נציג מהצבא ואומר לנו, "הצלחנו לאכזר את הטלפון הנייד של דניאל. הטלפון שלו נמצא בעזה. לפי ההשערה שלנו, זה אומר שיש סיכוי גבוה שהוא חטוף". ומאותה שנייה, הסבל של אשתי, אוי, הסבל שהיה לה בעיניי, אני לא ראיתי סבל כזה בחיים. אני דווקא הצלחתי לשים את הדברים קצת במגירות, הייתי שבור ומרוסק אבל בסך הכול הצלחתי לתפקד. בכל פעם שהתחילו הדאגות, אמרתי לעצמי, אני אנתב את זה לעשייה. התראיינתי, ניסיתי להעלות מודעות, הייתי עסוק בלהחזיר את דניאל, נסיעות לחו"ל, פגישות עם שרי ממשלה. אבל מה אני אגיד, החוויה של אבא זו לא החוויה של אימא. אולי אני מכיל פה, אבל אני כן מרגיש שאימהות, הקשר שלהן עם הילד, הקשר הפיזי, הפיזי, אי אפשר

להסביר את זה. אני לא ילדתי את דניאל. אשתי הייתה איתו כמו גוף אחר. ומאז שהוא הוגדר כחטוף, היא כמעט לא הייתה מסוגלת לנשום.

בכל פעם שאשתי הייתה אוכלת, היא הרגישה שהיא לא יכולה לבלוע את האוכל, כי אולי דניאל עכשיו רעב. היא הייתה מדברת איתו בלב שלה כל הזמן. "דניאל שלי, איך אתה מרגיש, האם אתה אוכל, האם אתה שותה, חם לך, קר לך". דניאל, תמיד צחקנו עליו שהוא בדרך, שהוא סטייליסט, הוא היה בחור עם קלאס, לא רק בבגדים גם באוכל. הוא אהב לאכול דברים מאוד ספציפיים, אוכל בריא, אוכל טרי, אם נשאר אוכל משבת שהיה שלושה ימים במקרר, הוא לא היה נוגע בזה. וכשאתה חושב על החצי פיתה הזו שהחטופים מקבלים, אוי, אשתי פשוט לא יכלה לשאת את זה.

והאמת היא שזה ממש לא היה ייחודי רק לה. מרגע שדניאל הוגדר כחטוף אני נפגשתי כמעט כל יום עם משפחות של חטופים, בעיקר הורים של חיילים חטופים, ורוב האימהות שפגשתי, אני ראיתי שזה אותו דבר אצלן. סבל כזה לא ראיתי בחיים שלי. בחיים שלי. ההורים של החטופים הם אנשים שעוברים גיהנום. המחשבות לא מפסיקות להישאב לתהומות הכי קשים שיש. האם הוא חי, מי מחזיק אותו, איך הם מתנהגים אליו, מה הם עושים לו, מה עושים לו שם! ואנחנו, ההורים של החטופים שהם חיילים, אנחנו יודעים מה זה אומר שחמאס מחזיקים בחייל. אני חושב על כל החיילים החטופים שהחמאס רוצה להשאיר אותם אצלו עד הסוף ואני לא רוצה לדמיין את זה, אני לא רוצה לצייר את זה במוח שלי.

.8

יונתן וגליה היו אמורים להתחתן עשרה ימים אחרי שמחת תורה, ואנחנו במצב שהבן שלנו מוגדר כנעדר. בכל רגע אנחנו עלולים לשמוע שוב דפיקה בדלת, חס ושלוש להיכנס למצב של אכלות ולשבת שבעה.

בתחלה לא יכולנו בכלל לחשוב על חתונה. זה היה נראה לנו בלתי אפשרי. אבל אז ביקר אצלנו המפקד של יונתן. הוא סיפר לנו פרטים על הקרב – הגבורה שלו וגם על כך שחיילים רבים מסביב ליונתן נהרגו או נפצעו. איזה מוות והרס היה מסביב. רק אז הבנו באמת, איזה סוג של נס קרה לבן שלנו.

קדושה, הכי עצובה, הכי שמחה והכי מעוררת השראה שהיא זוכרת בחיים שלה. ובאמת, זו הייתה חתונה בעיקר עבורנו שמחה ומארת, עם רגעים של עצב וכאב עצום. למרות שחשבתי שלא אוכל, גיליתי שאפשר להחזיק גם את זה וגם את זה.

9.

אחרי עוד שלושה שבועות של סיוט באים אלינו מהצבא לספר לנו שדניאל נפצע. איך הם יודעים, הם מתבססים על הדם שלו. הם אמרו שמצאו דם של דניאל. דם בתוך הטנק, דם מחוץ לטנק, ועל החולצה של המדים שלו, שגם אותה מצאו. לא היה שום חור כניסה או יציאה של כדור, וגם לא היו כמויות של דם, אבל אנחנו יודעים שהוא בוודאות פצוע.

הרגע הזה שנודע לנו שהוא פצוע, זה רגע מאוד קשה. הסיכוי שהוא נהרג, גדל. ואם הוא לא נהרג, אז איך הוא שורד שם פציעה! עד אותו היום, כל הזמן אמרנו לעצמנו, 'דניאל בחור חזק, חזק פיזית, חזק מנטאלית, הוא ישרוד'. אנחנו ממש נאחזנו בזה. אבל ברגע שאתה יודע שהוא מוחזק אולי באיזו מנהרה, בלי אוויר, והוא רעב וצמא, ובנוסף לזה הוא גם פצוע, אוי, המחשבה איזה כאבים הוא עובר שם, איזה ייסורים, זה נורא ואיום. נורא ואיום.

ביום המאה חמישים ושישה אבא של איתי חן מצוות הטנק של דניאל מתקשר אליי ואומר לי, "דורון, רצייתי לספר לך שבאו לספר לנו עכשיו שאיתי נהרג". כמעט נפלתי מהכיסא שאלתי "מה! מה! מה! מה! איך יודעים את זה, הרי איתי לא היה מוגדר כפצוע, לא היה אפילו סימן דם של איתי, על בסיס מה יודעים את זה!", והוא מסביר לי שהגיעו סרטונים. מצאו סרטונים חדשים, שמהם אפשר לדעת שאיתי נחטף כבר במצב שהוא היה הרוג. הוא היה הרוג לפני שהוא עבר את הגבול. אבל בסרטונים האלו לא רואים את דניאל. ואין שום דבר על דניאל, שום דבר. כלום כלום.

אשתי עד אותו רגע הייתה בתקווה שדניאל חי. אבל ברגע שהיא שמעה מה קרה לאיתי, היא הבינה שיש סיכוי סביר מאוד שגם דניאל לא חי. המאזן בין תקווה לחוסר תקווה, השתנה אצלנו. אנחנו מתחילים להבין, ולא רוצים להבין. ברגעים האלה האי וודאות היא ברכה. כי אפשר להיאחז באפשרות שהוא עוד חי, אפילו שהסיכוי הולך וקטן.

בסיום השיחה המפקד פונה ליונתן ושואל אותו מה לגבי החתונה. יונתן אמר שהוא לא יודע. אני פונה למפקד ושואל אותו "מה אתה אומר המפקד", והמפקד עונה לי, "אני אומר שעם ישראל צריך עכשיו שמחות – יש מספיק שכול ואובדן להתמודד איתם – תתחתן בהקדם!".

ואז פתאום בפעם הראשונה התחלתי לחשוב שזה לא הזוי לקיים את החתונה. למרות שדניאל האהוב נעדר, דווקא עכשיו אנחנו צריכים מקור של כוח. החלטנו שאם בני הזוג רוצים להתחתן, אנחנו נקיים את החתונה ויהי מה. אשתי אמרה להם "אם אתם רק רוצים, החתונה הזו תתקיים. בדיוק בתאריך. ואנחנו נתמקד במה שיש. אנחנו נתמקד בשמחה שלכם ושלנו. נעשה חופה וחתונה, ובעזרת השם, כשדניאל יחזור נעשה מסיבה גדולה יותר איתו". וזה מה שהם רצו.

אז ביטלנו את אולם השמחות באשקלון והעברנו אותה ליישוב שלנו, ביד בנימין, לשיבה התיכונית שדניאל ויונתן למדו בה. החברות של אשתי הרימו חתונה תוך חמישה ימים. זו הייתה חתונה קטנה, רק למשפחה ולחברים הקרובים ביותר. שאר האורחים השתתפו בלייב סטרים.

אני לא ידעתי איך אני הולך לעבור את החתונה הזו. ידענו שזה הדבר הנכון לעשות, אבל איך אתה רגשית הולך לעבור את הדבר הזה. אני הבנתי שיש לי רק דרך אחת, להתפצל בתוכי. לנתק. לחשוב רק על יונתן באותו יום. לא לחשוב על דניאל. שהרי אם כן פחדתי שאתפרק ולא אוכל באמת לשמוח כמו שצריך. וככה תכננתי, ובמשך כל קבלת הפנים אני פשוט הכרחתי את עצמי לחשוב אך ורק על יונתן, וזה עבד. אבל בחופה קרה משהו שלא ציפיתי לו.

הרב שערך את החופה, אדם יקר שאנחנו כל כך אוהבים, פרץ בבכי ואמר "אי אפשר להתחיל את החופה בלי להזכיר את מי שלא נמצא פה, שזה דניאל". ואז אני מרגיש איך הכאב פשוט צף ומפלה אותי. והתפרקנו כולנו. אשתי התפרקה. הבנות. כולנו. אני התפרקתי. אותן שלוש דקות ראשונות היה כואב נורא, כואב כואב. אמרנו "שיר למעלות", התפללנו ובכינו. אבל אחרי כמה דקות אמרנו "זהו", שטפנו פנים, והצלחנו לעבור איכשהו לשמחה. ואני ראיתי על בשרי איך אפשר בתוך שעה קשה של קושי וחרדה ועצב, להכיל גם שמחה, ואפשר להחזיק את שניהם, גם חרדה וגם חרדה. גם דאגה וגם שמחה. אחת החברות שלנו אמרה לנו שזו הייתה החתונה הכי

10.

שבוע אחר כך, ביום ראשון בלילה, ביום המאה שישים ושלושה לחטיפתו של דניאל, אני מקבל טלפון מהנציג של הצבא. יוסי שמש קוראים לו. איש יקר. הוא היה מגיע אלינו המון הביתה, לדבר איתנו, ללוות אותנו, לחבק אותנו. הוא כבר ממש הפך לבן משפחה שלנו. אז יוסי שמש מתקשר אליי ושואל אותי, "אתה בבית", ואני כבר רגיל שלפעמים הוא קופץ אלינו, אבל בכל זאת אני שואל אותו, "אתה מגיע לבד". והוא אומר לי "לא". "אתה מגיע עם אנשים נוספים", והוא עונה לי "כן". "אתה רוצה לומר לי במה מדובר", והוא אומר לי "אני מעדיף פנים אל פנים". אמרתי ליוסי, "זה לא נשמע טוב. תן לי להכין את אשתי, לרכוז את המשפחה. תן לי חצי שעה".

באתי לאשתי, חיבקתי אותה, סיפרתי לה על השיחה עם יוסי. היא מיד התחילה לבכות. שנינו בכינו. הבנו שזהו, שזו כנראה הבשורה הנוראה מכול. ואז הם דפקו על הדלת. נציג מהרבנות, קצין מודיעין, יוסי שמש, ועוד כמה אנשים. הם סיפרו לנו שעל בסיס מידע מודיעיני חדש, דניאל נהרג.

המידע הזה הוא סרטונים חדשים שהגיעו. השיגו כמה סרטונים שונים שצולמו על ידי כמה תושבי עזה מזוויות שונות. ובסרטונים האלה רואים שבשבעה באוקטובר, בערך בשעה שתיים עשרה בצוהריים, דניאל נמצא על אופנוע בסג'עיה. באחד הסרטונים אמרו לנו שרואים בוודאות, בוודאות, בוודאות, שהבחור שנמצא על האופנוע הזה, זה דניאל. וכשהם מנתחים את שאר הסרטונים הם מגיעים למסקנה שהבחור הזה שנמצא על האופנוע, הוא בטוח מת.

מהיום שבו דניאל נעדר, ועד ממש רגעים אלו, הצבא חוקר את האירוע מכל הכיוונים, כדי להבין מה בדיוק קרה שם עם הטנק של דניאל. במהלך השבעה הגיעו אלינו כמה מהם. ולפני שהם סיפרו לנו מה הם יודעים, הם אמרו לנו, "מה שהבן שלכם וצוות הטנק שלו עשו, עוד יסופר על זה בתולדות ישראל". הם אמרו לנו שזה מעשה גבורה הרואי בסדר גודל עצום. שהסיפור שלהם יהפוך למורשת קרב, למודל של גבורה ויוזמה, ולקיימת אחריות, והתנהלות קרבית נחושה בסיטואציה בלתי אפשרית. והם נתנו לנו גם לשמוע את ההקלטות של הקשר של הטנק של דניאל. שומעים שם את דניאל. שעתיים ושש עשרה דקות של דניאל שלנו, מפקד בקור רוח על קרב קשה מאוד.

ועכשיו אני מספר את סיפור הקרב של דניאל וצוות הטנק שלו. אני מספר איך דניאל נהרג, אבל בעצם אני מספר פה איך הוא הציל חיים של כל כך הרבה אנשים, מתוך יוזמה מוחלטת שלו, ובלי שהוא בכלל היה חייב לעשות את זה. דניאל, עלם החמודות שלנו, הגיבור שלנו, במותו ציווה את החיים לכל כך הרבה אנשים.

11.

בטנק שדניאל פיקד עליו יש צוות של ארבעה חיילים. דניאל הוא מפקד הטנק וחוזף ממנו יש עוד שלושה חיילים – נהג, טען ותותחן. השלושה האלו, איתי חן, מתן אנגרסט ותומר ליבוביץ, קראו לעצמם "צוות פרץ", כמו שנהוג בשריון, לקרוא לצוות על שם מפקד הטנק. אבל הוא לא היה סתם מפקד שלהם. הם אהבו אותו כל כך. והוא אהב אותם. הוא היה המנהיג שלהם. והוא תמיד היה אומר להם, "אנחנו חייבים להיות מוכנים ליום פקודה".

בבוקר השבעה באוקטובר, בשעה שש וחצי, מתחילות האזעקות בבסיס נחל עוז. דניאל וצוות הטנק שלו רצים למיגונית, ולמרות שבשלב הזה עדיין לא התחילה הפשיטה של המחבלים, צוות פרץ כבר הגיעו למיגונית כשהם מדוגמים ומוכנים לכל סיטואציה. מדים, כפפות, נשק, הכול.

תוך כמה דקות צוות פרץ מחליטים לצאת מהמיגונית ולהיכנס לטנק שלהם כדי לקפוץ לעמדה הקבועה שלהם ולאייש אותה. יחד איתם בבסיס יש בסך הכול עוד צוות טנק אחד, שיש בו סמ"פ שקוראים לו עידו פאר. ומפקד טנק שקוראים לו יונתן גולן. צוות פרץ יוצרים איתם קשר, והטנק של פאר וגולן מחליטים לעשות כמוהם. ברבע לשבע שני הצוותים כבר בתוך הטנקים, מתחילים לנסוע לעמדות הקבועות שלהם. הטנק של דניאל אמור לתפוס עמדה באופן קבוע ליד קיבוץ נחל עוז, שנמצא כמה מאות מטרים מהבסיס. הטנק של גולן ופאר אמור להתמקם כמה קילומטרים יותר לכיוון הגבול.

בדרך לעמדות שלהם, תוך כדי שהטנקים נוסעים, הם נתקלים פתאום במחבלים. לא סתם מחבלים. מחבלים שהגיעו על אופנועים, על טנדרים. והם מתחילים איתם קרב. הטנק של דניאל סופג מטען צד, אבל זה לא שיתק את הטנק. וככה בתוך כמה דקות, שני הטנקים שלהם פשוט מחסלים שם את כולם. את כל המחבלים. בשלב הזה דניאל וחבריו עדיין לא מבינים מאיפה הגיעו המחבלים האלו. הכול היה שם בלגן.

הטנק של פאר וגולן מגיע ועושה את אותו דבר. שני הטנקים מפטרלים סביב המוצב שוב ושוב, אבל הם לא מצליחים לאתר מחבלים. אני משער שהמחבלים הסתתרו, כי כשאתה שומע טנק אתה מתחבא. הם מפטרלים שם במשך חצי שעה בערך, ובעצם מעכבים מחבלים מלהיכנס פנימה.

פתאום פאר מצליח לעלות בקשר מול המג"ד, תומר גרינברג, ותומר נותן לו הוראה – הטנק של פאר וגולן נשאר במוצב, והטנק של דניאל צריך לצאת מהמוצב ולנסוע לחורשה כזאת, שנמצאת ליד המוצב, שם נמצא כוח שהם צריכים לחבור אליו. צוות פרץ מתחילים לבצע את המשימה ולצאת מהמוצב לכיוון החורשה, אבל כשהם מגיעים לש"ג, השם ישמור, הם מגלים שם גופות של חיילים. ממש שומעים בקשר של הטנק של דניאל, שומעים את הצוות שלו אומרים, "אוי, אוי, כואב הלב". שומעים שם בהקלטות איך הלב שלהם נשבר. אבל הרוח לא נשברה! הרבר הזה רק חיזק אותם להבין כמה הם חייבים, חייבים למנוע מהמחבלים האלו לעשות את מה שהם רוצים.

12.

בזמן הזה, שהם נוסעים לחורשה, קורה עוד דבר נורא. הטנק של פאר וגולן, זה שנשאר בשביל ההיקפי של הבסיס, חוטף אר פי ג'. יונתן גולן נהרג. ויחד איתו נהרג חייל נוסף מהטנק, אור אביטל. השם ייקום דמם. שלושה חיילים נוספים נפצעו מהאר פי ג' הזה, הם אומנם הצליחו להגיע למיגונית ושרדו, אבל הטנק שלהם בעצם יוצא מהמשחק. צוות פרץ הופכים להיות עכשיו טנק בודד בגזרה.

אז דניאל נוסע עם הטנק מחוץ למוצב, והם מגלים שהכוח שתומר גרינברג דיבר עליו לא נמצא שם. מה שיש שם זה נמ"ר, עם מעט צוות, ובלי מפקד. מסתבר שהחיילים שהם ראו הרגע הרגעים בש"ג הם חיילים שהיו קודם בנמ"ר הזה. שילה הר-אבן השם ייקום דמו, מי שפיקד על הנמ"ר, היה אחראי יחד עם צוות הנמ"ר על חיסול של המון מחבלים. חלק מהמחבלים שהם חיסלו היו אמורים להגיע ליישובים שנמצאים על כביש עשרים וחמש. בזכותם חלק מהיישובים האלו ניצלו. אבל בשלב מסוים הנמ"ר חטף הפגזה והשתבש קצת. כבר לא היה אפשר לירות מתוכו. לכן שילה הר-אבן ושאר הצוות של הנמ"ר, בחרו לצאת ממנו רגלית ולהיכנס למוצב כדי להילחם עם המחבלים פנים אל פנים. ושם, בכניסה למוצב, הם נפלו. חיילים גיבורים

בסביבות רבע לשמונה דניאל מאזין לקשר ושומע לתדהמתו שיש חדירת מחבלים רצינית למוצב נחל עוז, ושחבלים השתלטו על החמ"ל. הוא שומע את זה והוא מיד מנסה להבין את התמונה. אבל מה שהוא לא מצליח לקבל בקשר בשום אופן, זה הוראות. הנחיות. פקודות. שום דבר. שני הצוותים לא מצליחים ליצור שום קשר עם המפקדים שלהם. בשלב מסוים דניאל אפילו שומע את מפקד גדוד שלוש עשרה של חטיבת גולני, תומר גרינברג השם ייקום דמו, עולה בקשר ומדווח שהוא בקרבות קשים בכפר עזה. דניאל והצוות שלו מנסים לעלות מולו בקשר אבל הוא לא זמין. אף אחד לא זמין. אין מי שיסביר להם מה קורה ומה הם צריכים לעשות.

צריך להבין, דניאל בדרגה שלו הוא בסך הכול מפקד מחלקה. קצין זוטר בדרגת סגן, לא אמור לפעול על דעת עצמו. הוא מקבל מלמעלה פקודות מאוד ברורות, משימות מאוד ברורות. למשל, "בשעה הזאת תוציא מארב טנקים, ובשעה הזאת תחזור לעמדה שלך". חייל בדרגה כזו צריך שיגידו לו לאן ללכת, איפה להציב את הטנק, איפה הכי חשוב שהוא יהיה. לחיילים כאלו אין אחריות רוחבית. מי שיש לו אחריות כזו, מי שמחליט החלטות גדולות, זה רק מפקדי פלוגות ומעלה.

אבל בשבעה באוקטובר כל ה'למעלה' היה, לצערנו, משותק. היום כבר כולנו יודעים שבבוקר השבעה באוקטובר כל שרשרת הפיקוד השתבשה. ההתקפה הייתה כל כך חזקה ופתאומית, המג"ד הגיע מהבית ונלחם בכפר עזה, הסמג"ד נפצע אנושות, המ"פ נהרג. ומה שקרה זה שהקרב במוצב התנהל על ידי חיילים יחידים, חיילים בודדים, שלוקחים אחריות, ונותנים פקודות לעצמם, ומקבלים החלטות בעצמם. החלטות שבכל יום אחר, חייל שהיה מבצע אותן ללא פקודה מפורשת מגבוה, היה נכנס לכלא. אבל ביום הזה שרשרת הפיקוד כל כך השתבשה, שלחלק מהחיילים לא היו בכלל פקודות מגבוה. אז דניאל החליט לפעול מלמטה, ולעשות את כל מה שהוא יכול, הכי טוב שהוא יכול.

אז דניאל מבין שמוצב נחל עוז נמצא באירוע חמור מאוד, והם מחליטים שהם חוזרים חזרה לבסיס. הוא מכוון את הטנק בחזרה למוצב אבל הטנק לא יכול להיכנס ממש לעומק המוצב. רוב המוצב זה סימטאות צרות כאלה, בניינים, אין מקום לטנק שייסע שם. לכן כל מה שהם יכולים לעשות זה לנסוע על הכביש ההיקפי שבתוך המוצב ולאתר מחבלים. בשלב מסוים גם

שיצאו מהמחסה שלהם, ורצו חשופים כדי להילחם. זה פשוט לא ייאמן הדרור הזה. זה דור של גיבורים.

אז דניאל והצוות שלו נמצאים ביחד עם הנמ"ר בחורשה. ובשלב הזה הם כבר לא מצליחים ליצור קשר עם שום מפקד. אף אחד לא זמין. דניאל מבין שהמחבלים בבסיס עושים מה שהם רוצים, והוא מבין שהם ירצו גם לקחת חטופים. הוא מבין שאין הדבר תלוי אלא בו, תופס פיקוד ומנהל את האירוע. הוא אומר לצוות שלו, ולצוות של הנמ"ר "חבר'ה, אנחנו יודעים בוודאות שיש מחבלים שהשתלטו על הבסיס. המטרה שלנו – למנוע מהמחבלים האלה לקחת חטופים. ולכן, אנחנו חוזרים עכשיו עם הנמ"ר לעמדה הקבועה של הטנק שלנו, אנחנו נתמקם שם ונדאג שאף אחד לא עובר את הגבול חזרה לעזה".

בשעה שמונה וארבעים צוות פרץ מגיעים עם הטנק ועם הנמ"ר בחזרה לעמדה הקבועה שלהם, סמוך לקיבוץ נחל עוז. הם צופים עכשיו על הגבול ומנסים לאתר אם מישהו מנסה לעבור את הגבול. הם אומרים לעצמם שאם מישהו רק ינסה לחזור לעזה, הם יטרפדו את זה. הם לא ייתנו לאף אחד לקחת מהבסיס הזה חיילים לתוך עזה.

אבל בתוך כמה דקות הם פתאום קולטים מחזה מזעזע, מזעזע, שמתרחש חמש מאות מטר מהם, ממש ליד הבסיס. נחשול ענק של אופנועים, מחבלים חמושים, אר פי ג'י, רימונים, כל הסיוט הזה, מגיע לכיוון הבסיס. והקשר מתחיל לבעור. מדווחים בקשר שיש עוד פשיטה. שזה קורה שוב. עכשיו דניאל נכנס לדיילמה. וכדיילמה הזו הוא צריך להחליט תוך שניות. האם הוא נשאר עם הטנק בעמדה הקבועה שלו, ליד קיבוץ נחל עוז, בהגנה, או שהוא עושה משהו הרבה יותר מסוכן, משהו שאף אחד לא פקד עליו לעשות, משהו שבכלל לא בטוח שיצליח, ומחליט לחתור למגע ולעצור את הפשיטה ויהי מה. אם דניאל היה 'ראש קטן', או אפילו 'ראש סביר', הוא היה נשאר במקום שלו, בעמדה שלו, ויורה פגזים מהמקום הבטוח שלו, ואולי הורג כמה, וזהו. אבל דניאל מחליט אחרת. הוא יודע שהוא קו ההגנה האחרון של המוצב. הוא מבין שאם הוא לא עוצר אותם הם נכנסים, והם מכונת הרג מסוכנת.

דניאל אומר לצוות שלו ולצוות של הנמ"ר "חברים, אנחנו לא נשארים כאן. אנחנו הולכים לעצור אותם. אנחנו לא ניתן להם להיכנס!". והם כולם

איתו. הם כולם איתו באותו ראש. הם ביחד בסיפור הזה, הם נחושים לעצור אותם. הם טסים משם עם הטנק, ובשעה עשרה לתשע הם פשוט מתפרצים עם הטנק שלהם לתוך ההמון שמנסה לפשוט על הבסיס. הנמ"ר שהיה כבר חצי גמור בגלל ההפגזה שחטף קודם, נוסע לאט ולא מדביק עדיין את הקצב של הטנק. ושוב, צוות פרץ לכד. אבל הם לא מתייאשים. הם עושים כל דבר, יורים פגזים, דורסים, מפגיזים עם המאג, יורים, מסתובבים, מכוונים, שוב יורים. נלחמים.

אחד התחקירנים סיפר לנו שמצאו אלפי תרמילים בתוך הטנק. וטנק זה כלי שבכלל לא מיועד לעשות דבר כזה. הוא לא אמור להילחם מטוח אפס במחבלים עם אר פי ג'י. אבל זה מה שהם עשו שם, זה מה שהם עשו! ושומעים בקשר שלהם, איך הם עושים את זה מעולה, ביחד, בעבודת צוות מטורפת, מתואמים כמו גוף אחד. ובכל פעם שהם מצליחים הם מחזקים אחד את השני, ואומרים "שאפו!", "סחטיין אחי!". דניאל מחליט להוציא את הראש מהטנק כדי להשתמש במאג-מפקד, לירות כמה שיותר, וככה במשך אחת עשרה דקות רצופות, צוות פרץ נלחמים שם עם הטנק, והודפים המון מחבלים, אחד אחרי השני.

ובשעה תשע ודקה וארבעים ושש שניות, שומעים בקשר צרור של יריות, צרור מאוד קרוב, ומישהו צועק "איייי". וזה נשמע כמו הקול של דניאל, אוי, אנחנו משערים שהם ירו בו בעורף, אוי השם ישמור. ומיד אחרי הצעקה של דניאל, שומעים מישהו שצועק שם, "פרץ! פרץ! מישהו נפגע!". ואז הקשר נותק וההקלטה עוצרת. היום אנחנו יודעים שארבעים וחמש דקות אחר כך, מחבלים הגיעו לטנק. את דניאל ואת איתי חן הם חוטפים, וכשהם עוברים איתם את הגבול הם כבר הרוגים. את מתן אנגרסט הם חוטפים כשהוא עוד בחיים. והגופה של תומר ליבוביץ נשארת פה, זה החייל ההרוג שמצאו בתוך הטנק. החייל שיונתן שלנו שמע עליו בטלפון. כשעוד לא ידענו כלום על שום דבר. ושלושת הגיבורים האלה, הם עדיין שם. הם עדיין בעזה. שניים הרוגים, ואחד מהם, מתן, אנחנו מקווים כל כך, מאמינים, מתפללים, שהוא עדיין בחיים.

.13

כשישבנו שבעה על דניאל, הגיע פתאום מישהו. והוא לוקח אותי הצידה,

מאמין שיש לנו אפשרות להבין לגמרי את דרכי האל, אני לא מאמין שיש לי תשובה משכנעת לשאלת הצדק בעולם הזה. וזה בסדר. אנחנו, בני אדם, בראייה האנושית המצומצמת שלנו אנחנו לא מבינים את הכול.

לפעמים צריך לדעת לחיות עם שאלות כואבות וקשות. לפעמים זה עדיף מלחיות עם תשובות חלקיות ושטחיות. אבל דבר אחד אני כן אומר – אם כבר מחליטים לשאול שאלות, צריך לשאול את כל השאלות! אם אני שואל למה ריבוננו של עולם לקח לי את דניאל, אני צריך גם לשאול למה הוא הציל את יונתן. אנחנו מתרגלים לשאול רק על הרע, ואת הטוב אנחנו לוקחים כמובן מאלינו. אבל יכול להיות שצריך כל יום, כל יום, להתפעל ולשאול, למה זכיתי לכל כך הרבה ברכות. למה דווקא אני, יש לי בריאות, או פרנסה, או משפחה, או אהבה. אז אם רוצים לשאול שאלות, אפשר לשאול! אבל צריך לשאול את כל השאלות. גם על מה שטוב.

וגם דניאל שלנו, היו לו שאלות גדולות. בחפצים שלו שחזרו ממוצב נחל עוז, מצאנו יומן שהוא כתב. יומן שלא ידענו על קיומו. הוא התחיל לכתוב בו כשהוא נהיה קצין, אוי, איזה דברים הוא כותב שם, איזה דברים! אני קראתי את זה כמה פעמים, אני קראתי את זה ובכיתי וחשבתי לעצמי, "זה דניאל שלא הכרתי".

והשאלה הראשונה שהוא הציב לעצמו שם ביומן, השאלה הראשונה שהעסיקה אותו יומיום, בבוקר כשהוא קם, ובלילה לפני השינה, היא "למה אני כאן". והוא כותב שם על המחיר שהעם היהודי שילם כשלא הייתה לו מדינה, ולא הייתה לו היכולת להגן על עצמו, והוא כותב שם על הזכות שלנו, ועל החובה שיש לנו להגן על הבית שלנו. של העם היהודי.

ויש לו שם משפט, הוא בעצם שואל את עצמו – מי יעשה את זה, מי יקיים את החובה הזו, של להגן על העם היהודי, והוא עונה – "אם לא אני, אז מי!". זה מה שהוא כותב שם. ככה הוא כותב. ואת חמש המילים האלו אני רוצה להזכיר לעצמי, בלב כל יום, כל יום. אם לא אני אז מי. אם לא אני אז מי. כל יום, להיות באחריות אישית, למלא את התפקיד שלי, לעשות טוב בעולם, לשמור על הארץ הזאת, לאהוב את העם הזה, "אם לא אני אז מי", כל יום, כל יום, כל זמן שהנשמה בקרבי.

ואומר לי, "אני מהשב"כ ואני רוצה להגיד לך משהו. תשמע, אני תחקרתי ארבעים מחבלים, חלקם נלכדו בכלל בתוך עזה במהלך החודשים של המלחמה. אז תחקרתי שני מחבלים אחים, מעזה, והם אמרו לי, 'המשימה שלנו הייתה לחדור ולהגיע לנחל עוז, לא לבסיס, לקיבוץ, אבל היה שם טנק שכל הזמן רדף אחרינו, אז במקום להיכנס לקיבוץ פשוט ברחנו חזרה". הוא סיפר לי את זה! ואני מבין שזה לא רק שהטנק חיסל מחבלים. הוא גם הרגיע את החברים שלהם. ואני חושב, כמה עוד מחבלים כאלו יש, שראו מה הולך שם ופשוט ברחו. וכמה מחבלים לא נכנסו לבסיס נחל עוז, או לקיבוץ נחל עוז, בזכות הטנק הזה, בזכות צוות פרץ.

וכמה ימים אחר כך, פתאום מגיעים אלינו לשבעה שני אנשים, איש ואישה שאני לא מכיר, ואני רואה שהם בוכים. אני ואשתי יושבים נמוך, כמו שיושבים בשבעה, והם מתקרבים אלינו, והם בוכים, ונהיה שקט כזה מסביב, ואז האיש מוציא פתק מהכיס ומקריא אותו. הוא מקריא אותו בקול חזק ורועד, וזה מה שהוא אומר "אנחנו מקיבוץ נחל עוז. הגענו לכאן היום בשם הניצולים, בשם מאה ושלושים ילדים ששהו בקיבוץ באותה שבת, כדי להוקיר ולהודות על החסד שנעשה עימנו. ביום שבו השתוללו המחבלים בקיבוץ, כל דלת שנפרצה המיטה עלינו אסון נוסף, וכל מחבל שחוסל היה בגרר הצלת נפשות רבות. הגבורה של דניאל, השם ייקום דמו, והגבורה של חבריו מגיני נחל עוז, הצילה מאות אנשים מהקיבוץ שלנו."

ואני חושב על זה ופתאום אני מבין, שיכול להיות שדניאל במעשה הגבורה שלו, הציל גם את אח שלו, יונתן. דניאל והצוות שלו הדפו כל כך הרבה מחבלים, והרתיעו כל כך הרבה מחבלים, זה הרי אותם מחבלים שהיו מחכים ליונתן במוצב נחל עוז! אם דניאל והצוות שלו לא היו עושים את מה שהם עשו שם, אז בזמן שיונתן נכנס לבסיס, לא היו שם עשרים מחבלים אלא אולי אפילו מאה. ואז, יכול להיות שיונתן, חס וחלילה, לא היה מצליח לשרוד קרב כזה. חס ושלוש. חס ושלוש.

אז יש פה סיפור על שני אחים, שנלחמו באותו מוצב, מאה מטר אחד ליד השני. אחד הציל אנשים רבים ונהרג. ואחד שבכלל לא היה אמור להיות שם, הגיע לשם, ונלחם שם, והציל אנשים, וניצל. ואין לי מושג, אני לא יודע מה חשבונות השמיים כאן. אני לא יודע כלום. אנשים שואלים אותי, "אין לך שאלות כלפי הקדוש ברוך הוא", ואני עונה שאין. משום מה – אין. אני לא

זמן לחימה	חטופים	חללים	
יומיים	0	52	אופקים
27 שעות	0	1	ארז (קיבוץ)
יומיים	33	134	בארי (קיבוץ)
9 שעות	0	8	בסיס אורים
8 שעות	0	18	בסיס זיקים
11 שעות	0	8	בסיס רעים
7 שעות	0	22	חוף זיקים
13 שעות	6	15	חולית (קיבוץ)
12 שעות	0	7	יכני
יומיים	0	0	יתד
1 שעה	0	3	ישע
21 שעות	1	17	כיסופים (קיבוץ)
יומיים	19	64	כפר עזה (קיבוץ)
יומיים	0	5	כרם שלום (קיבוץ)
3.5 שעות	0	15	מבטחים
יומיים	1	3	מגן (קיבוץ)
12 שעות	0	8	מוצב יפתח
15 שעות	0	32	מוצב כיסופים
13 שעות	11	66	מוצב נחל עזה
14 שעות	0	11	מוצב סופה
שעה אחת	0	0	מוצב פוגה
10 שעות	0	17	מטיבת פסידיאק
10 שעות	7	10	מעבר ארז
7 שעות	0	1	מפלסים (קיבוץ)
9.5 שעות	6	16	נחל עזה (קיבוץ)
14 שעות	8	7	ניר יצחק (קיבוץ)
9 שעות	86	31	ניר עזה (קיבוץ)
20.5 שעות	1	2	ניר עם (קיבוץ)
7 שעות	8	5	נירים (קיבוץ)
14 שעות	0	19	נתיב העשרה
11 שעות	0	3	סופה (קיבוץ)
יומיים	0	4	עין השלושה (קיבוץ)
יומיים	3	31	עלומים (קיבוץ)
7.5 שעות	44	364	פסטיבל נובה
0	0	0	פטיש
יומיים	0	5	פרי גן
שעה אחת	0	1	צומת מבקיעים
3 ימים	7	47	צומת מפלסים
3 ימים	0	31	צומת שער הנגב
יומיים	4	18	רעים (קיבוץ)
יומיים	1	56	שרדות
שעה אחת	0	1	תלמי יוסף

ניתן לרכוש את המהדורה המוגבלת של
"יום אחד באוקטובר"
 בכל חנויות הספרים
 וגם להזמין אותה באתר הוצאת קורן

